

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . 2.50 ар. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш, а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошени звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Письмо з Відня.

З Відня пишуть на під днем 19. мая: Вчера (в п'ятницю) засідала парламентарна комісія правиці, в котрій взяли участь заступники всіх клубів правиці, не виймаючи Чехів. Зібрало ся до 30 осіб, раджено три повні години, обговорювано ситуацію всесторонно, а результат? Такий, якого можна було сподіватись. Всі клуби заявили ся за залишенням обструкції, а Чехи сказали своє: *non possumus!* В якій формі і для чого?

Пос. Пацак заявив: Німці хитрять. В мировій конференції признали нам чеський внутрішній язык, а поза конференцією сказали др. Керберови своє: *non!* До Праги не хотіли они перенести дальших переговорів. Др. Кербер знав добре, що чеські послы почнуть в парламенті обструкцію. Ми-ж повідомили его устами гр. Пальфіога, а мимо сего він не важив ся перед 5. мая привернути нам наші права. Ми просили і п. Яворского яко презеса правиці, щоби він з своєї сторони вплинув на правительство в напрямі реституції нам сего, що загарбав нам Клярі. Але і сего не зроблено. Предложені язикові закони для Чехії і Морави суть не до принятя. Они відбирають нам навіть се, що нам дано в розпорядженнях Стремаєра (1880 р.). Німці лише позорно протестують проти предложеня Кербера. Жадаєте від нас, щоби ми приступили до розправ над сими предложеннями. А хтож дає нам поруку, що приміром католицкі лодовці піддержать наші евентуальні поправки в комісії язиковій і в парламенті. Ми виставили би вексель на необмежений час. Виступаєте проти обструкції? Таж обструкція стала нині одним средством до здобутя собі прав. Кабінет др. Кербера повинен упасти, а нам мусить бути дане се, о що правно домагаємо ся. Нині нема другого виходу, як ще хіба пождати до 6. червня. Може в тім часі др. Кербер нагадає ся і

вволить нам нашу волю. Може за 14 днів змінить ся ситуація?

Др. Плячек (Чех) сказав: І ми не хотіли би застої парламентаризму, але обструкція стала нині легальним средством в австрійскім парламенті. Журба о наші права велить нам вести обструкцію. Таж і Німці будуть обструовати проти предложеня д-ра Кербера. Тож поборюйте в загальї всяку обструкцію, а не лише нашу. Нас покривджено страшно, бо відобрано нам всякі язикові права навіть і з давніших часів. Наколи правительство не приверне нам внутрішньої урядової мови, то ми не відступимо від обструкції.

Др. Страньскій сказав: Правиця хоче нам приложити ніж до горла. Пос. Яворский натянув, що се мабуть послідні сходи правиці. Ми сего не злякаємо ся. Наколи хочете дати нам загарбані права, то зложіть кабинет правиці, до котрого ми би мали довіре. Се, що діє ся на лівци, не є борба о язикові права, а борба о власть, о регенерацию німецького лібералізму. Лівци нанесли нам перший удар знесенем розпоряджень, другий удар розбитєм правиці, а третій удар буде: *заведене німецької ліберальної управи.* Дайте нам часу 14-ох днів, може ще остоїть ся правиця. Не робім сего, що було би на руку лівци. Правиця була і так за слаба, щоби спинити знесенє язикових розпоряджень, она буде і нині за слаба, щоби дати нам добрий язиковий закон. Ми не відступимо проте від обструкції, доки др. Кербер не дасть нам дорогою розпорядження чеську внутрішню урядову мову. На закон пождемо. Ми чуємо ся на силах. Ми змусимо Кербера і лівцию до уступетв. Наколи правиця нас відступить, то сама попаде під німецьке верховодство.

Др. Крамаж сказав: Я був давніше сам проти обструкції, нині бачу, що она в Австрії конечна. Ми-ж уступали безнастанно Німцям, але удар Клярого був за тяжкий. Ми не легкодухи. Ми обчислили докладно наслідки обструкції. Ми просили цілий швірік: верніть нам наші права до 8. мая. А що зробила більшість для нас? Нічого. В сій хвили не можемо показати

ся слабим, бо зрадили би нашу святую справу. Весь край каже нам обструовати. Ми не відступимо від обструкції, хоч би через те навіть правиця розбила ся. О одно вас лише прошу. Наколи маємо розійти ся, то розійдїм ся в мирі. Може колись опять сполучимо ся? Тепер годї! Як по 14 днях ситуація не змінить ся, то даємо вам повну свободу в дальшій акції.

З сих річий чеських послів зможуть собі читателі зложити вірний образ ситуації, яка зложила ся в теперішній хвилі. Розв'язка цілого питання не лежить вже в руках правиці, а в руках правительства і корони. Чехи не відступлять від обструкції, доки др. Кербер не зважить ся на рішучий крок, щоби Чехам привернути внутрішню чеську урядову мову в чисто-чеських областях дорогою цісарского розпорядження. Зробить се др. Кербер, то ситуація виклярує ся і парламентарна машина рушить з місця. Не буде сего, то Чехи не допустять до ухваленя провізорії бюджетової, а тим менше півмільярдової інвестиційної суми для порожних кас державних. Чотирнацять днів ділить нас проте від першої кризи.

Що стане ся по 8. червня? — се на разі меншої ваги. Парламент може ще зібрати ся і вегетувати до 25. червня. Але по сім дні *alea jacta erit.* Чи др. Кербер відрочить відтак засіданя до осени, чи розв'яже парламент, чи сама уступить? — покаже будучність. Справа заострилася до крайности — час ділати.

ДОПИСЬ.

III.

(Справа Федора Боцвінко в. Рокішук-Джоґлюк з Ясенова горішного).

(Далі).

Коли ми були послідний раз у Відні, я, Семен Палійчук і Федір Кумлик, були ми у міністра Єнджейовича, а він нас післав до ксьон-

27

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Ненавиділа? Мене?

ІРЕНА

знов пристрасно.

Так, тебе, — артиста, що взяв так безжурно, не надумуючи ся, тіло з горячою кровю, молодє людське жите, вирвав із нього душу, тому лише, що з того мав вийти твір штуки.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

І я мушу від тебе слухати сього —? Чиж ти не брала участи в моїй роботі з горячим, святим запалом? У тій роботі, до якої ми йшли що рання як на молебень.

ІРЕНА

голодно, як передше.

Скажу тобі щось, Арнольде.

ПРОФЕСОР РУБЕК

Що?

ІРЕНА.

Я не любила ніколи твоєї штуки, заки пізнала тебе. — І потім також ні.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

А артиста, Ірено.

ІРЕНА.

Артиста ненавиджу.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Артиста в мені також?

ІРЕНА.

Як-раз того. Коли я стояла перед тобою цілком розгорнена, ненавиділа я тебе, Арнольде.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

сильно.

Ні, Ірено! Се брехня!

ІРЕНА.

Я ненавиділа тебе за те, що ти міг бути таким незворушеним. —

ПРОФЕСОР РУБЕК.

смиється.

Незворушеним? Так думаєш?

ІРЕНА.

— або бодай міг так побороти себе. І тому,

що ти був артистом, лише артистом — не чоловіком!

Говорить теплим, сердечним тоном.

Але статую з ховської, живої глини, любила я, — в міру того, як із тої спрої, безформної маси вилонювала ся повна духа людська дитина, — бо се був наш твір, наша дитина. Моя і твоя.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

пригноблений.

І була нею під кождим зглядом.

ІРЕНА.

Бачиш, Арнольде, ізза тої дитини відбула я сю довгу подорож.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

слугає параз уважно.

Ізза тої мармурної статуї?

ІРЕНА.

Називай її, як хочеш. Я кличу її нашою дитиною.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

неспокійно.

І тепер хочеш бачити її? Скінчену? В «холоднім» марморі, як ти все казала?

живо.

дза (пастора І. П.), аби нам написав письмо і аби віддай щось нам дав, споміг з їх каси. Він нам не писав нічого, іно відослав нас до якогось ксьондза лютого, якогось Стрийовського (Стояловський, І. П.), а сей сказав нам: Він (пастор) вас пусто до мене післав, бо се до мене не належить, він має навіть касу, аби таких людей, як ви, спомагав. Так ми пусто виходили з Відня, бо хотів нам міністер Биджейович обіцяв, що зробить нам право в Жабю, то доси за се якось се не чути.

Семен Палійчук є то 78-літний гудул, котрий кількома наворотами, яко Tiroler des Ostens у війні «нюхав порох», перед котрим всякі Абрамки, Іцки, Мордки і др. уміють викрутитись як усюда так і в Косівщині. Другі покривджені гудули, Федір Кумлик і Федір Бодвінко, були і суть людьми дуже порядними, як свідчать їх свідощтва від урядів, парохіяльного і громадського. Через те тим поганійшою показує ся виряджена їм кривда.

В оповіданню всіх трех гудулів тагнесь як червопа нитка згадка за «сендзьо-ад'юнкта Окмана». Тим ад'юнктом ц. к. суду пов. в Коссові був п. Józef Kohman, тепер радник ц. к. суду краєвого в Самборі. Вину або невинність того судії могли би виказати лише ревізії тих процесів, для того я від себе не беруся судити сеї справи, але замітити мушу, що коли сей пан був начальником суду пов. в Кутах, я прийшов до него в одній дуже важній справі, посередно мусів відноситись до Его Ексц. п. Президента суду кр. у Львові. Не хочу п. Команови робити докору із сего, що від коли він пішов до Самбора, гудули з его відходу дуже раді «як світі перелетіли хату» (читай пов. судовий Кути) кажуть. Коли п. Коман прийшов був на начальника судового в Кутах, підняв ся він якоїсь, другим незрозумілої, а для мене загадочної, опіки над чоловіком, котрий на се цілковито не заслугував, що п. Коман лучше від мене знав, — і тим напровадив на себе, може і незаслужено, негодоване всіх, а гудулів многих скалічив тим до живого.

Ті п'явки, котрі «клепали поки тепле» залишили тепер своє ремесло переважно, бо, як кажуть гудули, «нема і десятого паю тих напастий, що були давніше», а взялись за другу «шпекуляцію». Коли гудул до такої п'явки прийде за зерном на хліб і жадає кредиту на короткий час, бо, «або вода отворить ся» (крига піде і можна буде дерево сплавлювати), «або в дуплініз возму та ти за короткий час подам гроші за хліб», то жид притворює ся гудулови приятелем. «Бог знає, як то буде, чи будеш мати яку роботу або ні, а я тобі попіжду на гроші рік тай дай мені лише 8 зр. за корець хліба». Корець кукурузів платило ся тепер 4-50 зр.!

Чи ж не знаєш, що вона находить ся у якимсь великим музею?

ІРЕНА.

Я чула про се.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

А музеї були тобі все осоружні. Ти називала їх громами. —

ІРЕНА.

Я хочу навідати ся до того місця, де похоронено мою душу і дятину моєї душі.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

збентежений і затрівожений.

Ти не сьмієш бачити сього твору ніколи! Чуєш, Ірено. Молю тебе —! Ніколи, ніколи!

ІРЕНА.

Думаєш може, що я умерла би тоді ще раз?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

ломить руки.

Сам не знаю, що думаю. — Але якже-ж я міг догадувати ся, що ти приважен ся так сильно до сього твору? Коли ти покинула мене — заки він був іще викінчений?

ІРЕНА.

Він був викінчений. Тому я могла відійти спокійно — і лишити тебе самого.

(Далі буде).

Чому ж п'явки такі приятельські роблять ся? бо сподіють ся до того часу промоції теперішного начальника суду в Кутах, пана Раствецького, «ut amoveatur», але відай минули вже безпоротно die schönen Tage von Araujuez — і для кутських жидів.

Приступаю тепер до справи тих трех гудулів.

Палійчук Семен в своїм оповіданню жалуєсь, що судия п. Коман не хотів переслухати трех его свідків, Івана Кислюка, Петра Палійчука і Леся Бадуляка, котрі були присутні, як він жидови наймав царинку на 20 років. Коли се правда, то похиблено, хоть «би в тім припущенню, що Семен Палійчук міг пізнійше наймлений жидови ґрунт спродати, а сему С. Палійчук перечить — і в прочім подає, що свідки, на котрих так напевно покликувалась противна сторона, зізнали під присягою, «що вони несвідомі, аби С. Палійчук продав ґрунт». В часі хобри С. Палійчука мав бути зроблений контракт купна з чоловіком підставленим, як вносити можу з нотатки, на якимсь рубрум до Instizministerium з 26/5 1891 (рубрум відай роботи Купчанка), де оловцем, здаєсь закитів суду в Коссові, зазначено: wh. 2154—3462/2, 3463, 3464/2, 3466/1 i inne B. Abraham Schüssel wedle protokolu dochodzeń nabył parcela powyższe Abrah. Sch. od Semenа Palijczuka kontr. kupna z r. 1875. Хоть би сей контракт продажі був списаний і у нотаря, то і ту не виключений підступ хитрого. Контракти нотаріяльні, так важні, а списують ся дуже легкодушно. Нотар зізнає в актї, що N. N. і другий N. N., звичайно его сусіди, osobiscie ему звані, poświadczyli mi tożsamość N. N. górala; а сї свідки в більшій части по перший раз в житю бачуть того górala. Якаж спійність такого акту? На мою гадку найлучше би було, коли би такий Гудул продаючи ґрунт мав «безвозмездне» посвідчене з урядів, парохіяльного і громад., що він повнолітний, власновільний, а до того не з марнотратства а з ковечної потреби продає то а то поле. Тим би запобіглось не одному надужитю. З такої власне причини, як покажу на иньшій місци, були поляні і підпалені акта судові в Кутах. І чув я, і з власного досвідку знаю, сторона купивша пай у малолітнього, жертвувала красні гроші за «приписане» (прибільшене бракуючих до повнолітности років), а не звертали би ся з подібним жаданем, коли би була посвідка від уряду парохіяльного. Так само не обезпече перед жидівськими штурчками списаний контракт у адвоката, а в судї легалізований. Вкоротці має розігратись подібна справа в судї.

Палійчук Семен жалуєсь в своїм оповіданню, що судия при заложено книг ґрунтових, не хотів поле, котре він жидови на роки виарендував, затагнути на него, а лише на жиди. Се не тільки мало місце у того гудула, але і у других — і було тяжким, хоть законним, покривдженем гудулів. Вправді був час рекламацийний, але я можу забезпечити, що ледви 25% гудулів схіснували з часу рекламацийного, ut docet справа Семена Палійчука. Але поминаю сю справу, бо може жид виказавсь контрактом купна. Та бо той гудул позбуєсь, здаєсь, в той самий спосіб полонини, як догадуватись можна з его дальшого оповідання. Межи гудулами до часу заложения книг ґрунтових вдомашнись, нігде може в Галичині не практикований спосіб, винаймати поле або полонину на «девености» (90) років. На тій підставі звичайно вписувано, — бо робота часом мусіла «іти на фунти», скоро домагано ся денної роботи — перероблених 600 парцель, — особливо з так тяжко орієнтуючими ся на мапах гудулами, до книг ґрунтових властителя уживаючого, позіставляючи дійсному властителю право рекламаций. Скільки утяжливих процесів з сеї причини повстало, могли би акта судові сказати. А виминено би се, коли би закладаючі книги ґрунтові судії були втягнули до книг ґрунтових властителями дійсних властителей, а не арендаторів. В моім приході повстали два процеси з сеї причини, а один з них уже закінчив ся некористно для властителя! Я не правник, тож і не беруся рішати сеї справи, але думаю, що по божому розсуджу справу, коли скажу: у сїм случаю Семен Палійчук повинен бути властителем, а жид вірителем, а не властителем полонини — за позичені 350 зр.,

за котрі жид щорічно бере чистого доходу 124 зр., а кромі того взяв за ліс 800 зр.!

Палійчук Семен мусів бути дбалим господарем, бож з его судових паперів, які під рукою маю, бачу, що не залягав з податками, як звичайно марнотратні роблять, тож ходило лише о знищене гудула, як опісля скажу.

(Далі буде).

Парламентарні справи.

Австрійський парламент можна тепер прирівняти до самоходу, який дручком обструкції піднято до гори: колеса обертають ся, але віз не рушить ся з місця. В суботу читано і читано чеські петиції, доки в сали не стало комплекту і президент замкнув засіданє. Про слідуєче засіданє оповістить ся посліде в письменній дорозі. Не стане ся се скорше, як 8. червня, бо первісний речивець 6. червня пересуєнено тому, що польські послы удають ся в комплекті на торжество 500-літнього ювілея краківського університета, яке відбуде ся дня 7. червня.

Віденські дневники доносять, що президент міністрів має вже в руках уповаженє до розвязания палати, коли на слідуєчих засіданях обструкція далі унеможливить продуктивну працю в парламенті. Наступило би зе зараз по скінченню нарад спільних делеґаций.

Сей невідрадний гороскоп, освітлює блиск надії, який вийшов з засідання езекутивного комітету правиці. Всі сторонництва правиці взяли участь в сїм засіданню, та всі зазначили потребу і вагу дальшого істнования союзу теперішньої правиці. Мимо тактичних ріжниць, які заходять між Чехами, що пруть до обструкції, а рештою правиці, яка противна сему, гадка самооборони против напору німецької лівниці злучила всі сторонництва правиці тіснійшим узлом. Проворно і витривало здобувала лівниця для себе етапи своїх успіхів. Першим таким етапом було знесенє язикових законів, другий мало що вже не здійснив ся, а се було би розбитє теперішньої правиці, а вже тоді послідний стан, партійне панованє лівниці, прийшов би сам собою на чергу.

Отже сему небезпеченству запобігло послідне засіданє виконуючого комітету правиці. Правиця пізнала своє небезпечне положенє і злучила ся знов у велику, державну партію. Тепер розходить ся лише о винайденє можливости для Чехів, щоби відступили від обструкції, яку розпочали против совісного своего переконаня під натиском збурених, патріотичних чувств, та за проводом загорілих елементів. Сеї дороги буде правиця шукати в злучі з правительством і при добрій волі з обох сторін найде єї недовзі. А з сим вертає заразом і надія на поконанє парламентарного і державного пересилєня.

В німецькім парламенті вибухнула обструкція з нагоди «lex Гайнце», проєкту на доповненє карного закона в ціли положеня границі необычайним і деморалізуючим впливам порнографії в слові, в штурці і на сцені. Проєкт сеї внесло centrum, католицке сторонництво, а виступили против него соціялісти враз з поступцями, розвинувши широку агітацію між ученими, артистами та в прихильній собі прасі. В самім же парламенті лівниця, хоть чисельно творить заледви четвертину парламенту, веде обструкцію тим, що до проєкту вносить незчисленні, додаткові внесеня, жадаючи, як звичайно, — поіменних голосовань.

Так отже маловажна, здавало би ся справа, якій надано з розмислу інтенції зневолення свободи слова і гадки в прасі і творах штуки, стала притокою здержаня парламентарної праці.

В італійскім парламенті дїє ся ще гірше. Там повстала обструкція против нового реґуляміну палати. Обструкціоністи закидують президі, що новий реґулямін ухвалила підступом і нелегально, та не хочуть его признати обовязуючим. Горячпій італійський темперамент не перебирає в средствах. Збували ся там сцени такі, яких ми були дожили свого часу у Відни, коли то Вольф був героєм дня. Вкінци не було иньшої ради, як замкнути парламент.

Цікавою є ся обставина, що у всіх трех державах тридержавного союзу парламентаризм піупадає. Заступництво народів не осягає своєд

цілі, стає просто неможливим. Парламентарну засаду признають поваги більшости, поборюють невдоволені меншости всіми хотьби пів-легальними средствами. Натомість не ставлять жадної другої підстави правління і до абсолютизму не тужить ніхто, а правління меншости против волі більшости також неможливе. Повстає блудне колесо, з якого можна хіба найти вихід в докладнім регуляміні парламенту, який би поставив границю самоволі поодиноких груп і одиниць. Але потреба такої реформи мусить стати признаною всіма, а обструкції мусять виречи ся раз на завжди всі заступники народів, коли конституційний устрій держави справді має приносити користь для неї. Переживаємо часи ферментованя сеї засади, яка скорше чи пізнійше з сего заколоту мусить стати ясно і непохитно.

Новинки.

— **Візитация Преосвященного Епископа Шептицького на Буковині.** Дня 16. мая 1900 прибув Владика на візитацию до Раранча в супроводі о. крил. Костецкого та Вп. п. др. Вірфля старости. Вже від сільської границі очікувала численна бандерия кінна, та провадила Владика до села. Перед селом була устроена величава триумфальна брама, де множество народа очікувало Владика. Тут витала его старшина громадска на чолі з начальником п. Красовским хлібом-сілею по рускому звичаю, також витали жида з тойрою. На брамі ожидали сьвященники о. Федик, о. Лабій і о. Гелюк з Заболотова з процесією, і ту церковне братство передало Владичі величезні колачі і сіль. Молодіж шкільна під проводом своїх учителів зробила перед школою шпалір і співала кантату «Без Бога ані до порога» Воробкевича, котру научив їх красно співати учитель п. Руснак. Від брами йшов Владика один кілометр пішки до церкви помежи шпалірами, які зробив наряд. На церковних дверях витав Владика місцевий парох о. Федик красною промовою, передаючи ему ключі церкви. Коло красною престолу відправив Владика в церкві св. молебєн, вийшов на двері тримати проповідь народови, котрий в церкві не міг помістити ся, і говорив цілу годину так милозвучно, що й мала дитина могла его порозуміти. Потім люди межи собою говорили: «Такого слова Божого такої науки ми ще, від коли родили ся, не чули, аби хто говорив. Вінці катехизував школярів і роздавав їм св. образки та медалки. По церкві удав ся Владика до пароха переглядати книги урядові, звідтам посівтв школу, де витив его директор п. Ярошинський. На запросини п. дідича др. Стефановича пішов Владика до двора на обід. По полудні о 5. год. відїхав Владика до Погорилівки на візитацию, оставивши дуже миле вражєнє і любов в публіці. — Люди говорять між собою: «Хто лиш видить погляд сего Владика, мусить его полюбити, бо він має щось шпиртяючого до себе». (За „Буковинию“.)

— **3 Перемишля** пишуть нам: В Перемишлі дня 18. мая с. р. відправив ВПреосв. Еп. К. Чехович в службу цілої канітули торжественне поминаньне богослужєне за упокій душі бл. п. Митрополита Юліяна Куіловского з панахидою, на котрих то богослужєнях були присутні школи і представителі властей.

— **Повітєве народне віче** відбуде ся в Чорткові дня 7. н. ст. червня с. р. т. в. в четвер по Зелених сьвятах. Програма віча є ось така: 1) о год. 10. Служба Божя в місцевій церкві; 2) о год. 11. віче. По избраню президія наступить виголошенє рефератів: політичного, економічного і культурного. При кождім рефераті піддадуть ся до ухвали відповідні резолюції, над котрими відбуде ся основна дискусія. — Учасники віча мають право ставляти внесеня самостійні.

— **Шкільна рада** краєва затвердила вибір б. Володимира Лотоцкого катехитом 3-класової відлової школи мужескої, злученої з 4-класовою, лядовою школою в Бучачі.

— **Адміністрация «Богословского Вістника»** повідомлює, що позаяк перші два випуски були печатані в більшім числі примірників, то бажаючі пренумерувати сю часопись, можуть еще тепер надсилати передплату. Третій випуск буде печатати ся в числі переплатників і розішле ся в перших днях липця.

— **П. Николай Кареев**, російський історик і професор університету в Петербурзі підчас свого побуту у Львові загостив в суботу 19. с. м. о 8. год. вечером до товариства «Академічна Громада», де перебув на розмові майже цілу годину. Описля удали ся всі члени товариства зі своїм гостем на спільну вечеру.

— **3 Тернополя** пишуть: На почачку грудня минулого року запросив виділ філії «Руского товариства педагогічного» всі тутешні паві на засіданє, на яким порішено учити через цілу зиму кожного будного дня міщанські дівчата ши-

тя, крою, вишиваня і т. п. жіночих робіт. Завидувати сею справою підняла ся ласкаво п. Витопинська Олимпія, а в уділованю науки взяла участь Вп. паві: Вашкевичева, Витопинська, Громницка, Гутковска, Домбровицка, Дубицка, Левицка, Пігутова і Тененбавмова. На ту науку приходили переважно старші дівчата, числом 7—30; радо користали они з всяких поучень, а найбільше інтересували ся поясненями п. Домбровицкої, що учила крою. По науці відчитувано їм де-що цікавого, пр. перечитано «Лиса Микиту» і байки Франка п. заг.: «Коли ще звіри говорили», а також обговорювано ціну і роди уживаних при шитю матеріялів.

— **Похорони Анастасії Войтушевої і Юстини Сорочанки** відбули ся вчера пополудні при незвичайнім здвизі народа. Цілу Пекарську улицю наповнили товпи львівських міщан, немовби відбував ся який великий празник. Коли винесено дві домовині, на очах присутних заблищали сльози і роздали ся наріканя на убійника Бекерского. Поліція ледви була в силі запобічи нещастям при такій великій глоті.

— **3 судової салі.** Нині ставав перед трибуналом присяжних судій 19-літній Пасєрба, обжалований о рабунок, якого допустив ся в лютім с. р. на п. Ю. Фрідріховій забираючи їй силоміць льорнетку вартости 8 корон. На перше головне питанє поставленє присяжним судиям, чи Пасєрба винен є, що в лютім с. р. зрабував льорнетку від п. Ю. Фрідріхової вартости 8 корон, відповіли они більшостию голосів «так», на підставі чого трибунав засудив Пасєрбу на один рік тяжкої вязниці.

— **Мужицкий страйк** на Поділю обняв також село Пенівці. З ініціативи гр. Михайла Баворовского відбув ся в Гермаквіці зїзд властителей і державників охрестних дїбр. Ухвалено небавом скликати друге зібранє, на яке завізвуть також делегатів громад, обнятих страйком в цілі полагаждєня робітничої змови. Коли делегати загварантують супокій, властители будуть старати ся о вицофанє війске із страйкуючих громад.

— **Поворот з Бразилії.** В половині лютого с. р. виємігрувала була із скалатського повіта численна партия селян до Парани, а межи иньшици Мартин Милій, господар з Остапя, з родиною зложеною з шести душ. Милій продав був ціле своє майно, обісте і три морги поля за 1800 корон. Другий емігрант, Андрух Гуцуляк із Староміщини, виїхав за море з родиною із 8 душ, продавши своє обісте і ґрунт за 3.000 корон. Дня 14. с. м. вернули оба назад до Галичини, наблукавши ся цілих три місяці по лісах та степах Парани, але вернули голі і босі, без сотика. Розповідають, що наші емігранти дістають в Бразилії що правда досить ґрунту, але неурожайного та зарослого лісом, котрий треба палити та корчувати, аби можна на нїм садити кукурузу. Зарібку нема; щоби якийсь грїш заробити, треба кількадесят миль ходити.

— **Страйк трамваєвої прислуги в Берліні** вибухнув в суботу. Візники і кондуктори електричного трамваю жадають 9-годинного часу праці та платні від 100—150 марок місячно. Дирекция згоджує ся на пересїчно 10-годинний час та 90—130 марок платні. Товариство електричного трамваю в Берліні держить у службі 4.700 візників та кондукторів і 2.400 людей до чищення возів. З сего числа приступило відразу 5.000 людей до страйку. Дирекция хотїла удержати в руху комунікацію і навіть виспїл урядники самі ставали до корби, однак се не було вистарчаючим для берлінського руху уличного. До того прийшли ще різкі иньші перепони. Страйкуючі ограничали ся лише на словній лайці супротив кондукторів, або викликуваню бучі у трамваю, до якого всїдали гуртом. Але публіка сама взяла сторону трамваєвої прислуги і зачала торопити вікна, перерізувати посторонки при кінних трамваях та затарасовуючи цілими юрбами шлях трамваєвий, спиняти рух. Вози зачали наїздити один на одного, а навіть зайшов случай переїханя одного чоловіка. Вінци експедиції дійшли до того, що витручено трамваєвий віз з шин, та поставлено его поперек шляху. Дневна страта трамваєвого товариства досягає 50—600 тисяч, а надто грозить ему конвенціональна кара за здержанє комунікації, в висоті 100.000 марок за кождий день. Вечером в суботу рух трамваєвий устав зовсім. Вчера, як доносять телеґрами, рух відбував ся на всіх лініях, хотяй не з достаточним числом возів. Страйк триває дальше, а супокій нігде не нарушений.

— **Убийство в Хойничах.** Оноді відбула ся несподівано друга ревізия у Леві-ого, а вислід єї держать в тайні. — Доказано, що Вінтер пополудні сего самого дня, коли его убито, вислав Леві-ому через одного огородника китицю цвїтів. З сего виходило би, що в день своєї смерти був Вінтер у Леві-ого, хотяй він сему перечить. Жидівський купець Тухлер дав огородникови шістора тисяча марок, щоби «мовчав», а в наслідок сего важний причиною до вьясненя справи дійшов так пізно до відомости властей. Про сей факт довідав ся суд посередно через якусь дівчину, який звірав ся хлопець огородника, що

відносив китицю Вінтерови до мешканя Леві-ого. Коли хлопець віддав Вінтерови цвїти, був присутний також син Леві-ого, Моріц. — Дозорець вязниці в Хойничах перехопив у Ізраельского карточку, що кдає ярке сьвітло на крутіїство жидів. Ізраельський не згодив ся на вязничий харч, та зажадав, щоби ему з дому приносили кошерні страви. Але оноді з одної кошерної картоплі, яку вже мав Ізраельський в устах, витяг він поспїшно карточку. Та на щастє спостеріг се сторож і вирвав звиток паперу з рук жиди. На нїй було написанє, щоби Ізраельський вимінив одну особу, від котрої одержав голову Вінтера. Назвиско сеї особи, усмотреної жидами на жертву, що має приняти на себе цілу вину, знають власти, але поки-що держать его в тайні.

— **Заворушеня в Перзії.** Подорож перского шаха до Європи викликала неспокої межи населєнєм столиці Тегерану. Перзи є пересьвідчені, що в наслідок подорожи їх шаха, збільшить ся вплив Росії на перську політику, а навіть є тої гадки, що незавимість цілої держави є задрожєна зі сторони північного велита. В Тегерані появили ся тисячні відозви, на мурах порозлїплювано афіши з візванєм до шаха, щоби сейчас вернув з подорожи, бо в противнім разі скинуть его з престолу. У відповідь на се шах скріпив війсковий ґарнізон в Тегерані і поїхав безжурно до Європи.

— **Потрійне убийство.** В селі Пристайня коло Ченстохови підпалили в ночи якісь злочинці жидівський дім, а під двері підложили тяжкі колоди, щоби ніхто не міг спасти ся від смерти. Те саме зробили також в сусіднім домі. Коли огонь обхопив оба доми, позбігали ся сусїди на поміч, а між ними прибув також місцевий сотрудник Шарецкий і муж сестри пароха, п. Пльоціньский. Злочинці користаючи з замїшаня, яке счинило ся в селі, впали на приходство в цілі рабунку і убили там трох людей: Пльоціньского жену і доньку і старенького пароха, Курха. Убийники розбили скриню, але не весїли нічого з собою забрати, бо надїйшли кс. Шарецкий і Пльоціньский. Власти ведуть енерґичне слідство, але доси не прихватили злочинців, що утїкли за границю.

Посмертна оповістка.

— **О. Щастний Саламон**, парох в Комирниках коло Борині, упокоїв ся дня 18. мая в 78 році житя, а в 41 сьвященства. В. в. п.!

Телеґрами.

Відень, 21. мая. Намісник Чехії гр. Куденгове прибув сюди з Праги.

Відень, 21. мая. Прибув сюди з Трїнасту великий князь Николай Николаевич. На двірци полудневої залїзниці привитав его російський амбасадор на чолі персоналю амбасади.

Відень, 21. мая. Виконуючий комітет чєских послів до державної ради і краєвого сойму збере ся завтра у вівторок в Празі.

Будапешт, 21. мая. На засіданю комісії для заграничних справ угорської делеґації, після довшої дискусії, ухвалено признанє і довірє міністрови заграничних справ гр. Голуховскому, а також признанє австро-угорскому амбасадорови в Парижі гр. Волькенштайнови за его стараня коло уряджень австро-угорского відділу на парискій виставі.

Льондон, 21. мая. Хотяй міністерство війни ще не одержало потверждєня освободженя Мафєкінґу, то всі приватні депеші і бюра потверджають сею вістку. В Льондоні панує небувалый ентузіязм. Улиці прикрашені лісом хоругов, в церквах відсьпівано «Te Deum», повозки пристроєні, ілюмінация міста величава.

Преторія, 21. мая. Президент Кріґер повідомляє заграничних конзулів, що в виду того, що запала ухвала боронити Йоганесбург, він не бере жадної відвічальности за житє і майно заграничних горожан, Кріґер предложив Робертсови виміну полонників.

Льондон, 21. мая. З Кронштаду доносять: Генерал Боєрів Девет повідомив англійску коменду, що під певними услївами він готов піддати ся враз з цілим своїм війском. Здасть ся, що наступить порозумінє що-до условій.

Новий Йорк, 21. мая. Дневник Herald доносить з Лявренцо, що трансвальске правительство рішило повідомити урядово генерала Робертса, що домагає ся здержаня неприятельских кроків та запевненя безчечєства для жовнярів-Боєрів з Наталю та з Кольоній.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

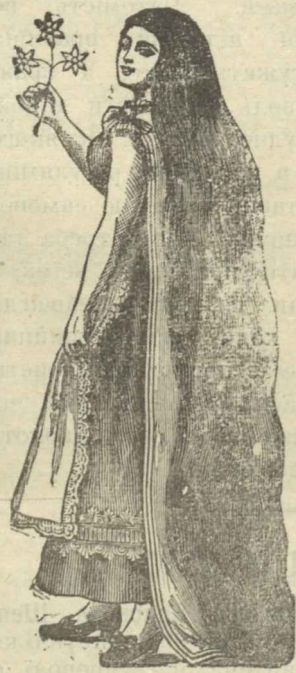
(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту)				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	1:53	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.	2:08	6:43 до Станиславова, П.двисокого, Потутор				
7:45	з Янова	8:30	6:35 до Станиславова, П.двисокого, Потутор				
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	2:55	8:40 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа				
8:00	» на дв. головний	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)				
8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9:15	до Янова				
8:15	з Сокала, Рави рускої	9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.				
1:35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:42	до Янова				
11:45	з Ярослава і Любачова	2:55	9:55 до Чернівців, Станиславова				
11:55	зі Станиславова (Керсезе, Потутор)	10:20	до Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова				
12:55	з Янова	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята				
1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята				
2:20	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.				
2:35	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.				
	» на дв. голов.	3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.				
1:45	з Кракова	3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова				
	з Чернівців, Іцкан						
	з Сокала, Белзця і Любачова						
Ніч				Ніч			
7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10	до Станиславова				
8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно				
8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.	12:40	6:30 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)				
9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша				
8:40			7:10 до Тернополя дворець головний				
2:31			7:33 » дворець Підзамче				
12:20	9:45 з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова		7:25 до Сокала і Рави рускої				
			7:48 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)				
			9:12 до Янова від 1. мая до 15. вересня				
		2:51	10:40 до Чернівців і Іцкан				
			10:50 до Кракова, Відня, Варшави				
			11:00 до Підволочиск, Бродів дв. голов. і				
			11:25 » дв. Підз.				
			4:15 до Кракова, Відня, Берлина, Самбора				
			4:45 до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.				

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Я Анна Чільяг

з моїм 180 сантим. довгим, густим великанським волосем «Льорелая» одержала тї по 14-місячнім ужитю помади винайденої мною. Помаду сю узнали усі найславнійші поваги, яко одинокое средство проти випаданю волося, як також для скріплення поросту цибульок; у мужчин скріплює повний та буйний поріст бороди і надає волосям в коротці природний полиск та густість і хоронить заразом перед невчасним сивінем волося до найпівнішої старости.

Ціна одного слоїка 1 зр., 2 зр., 3 зр. і 5 зр.

Висилає поштою що дня за попередним присланем належитости або за посліплатою просто з фабрики.

Anna Csillag,

Wien I, Seilergasse Nr. 5.

14-20

ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
порукає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської — барви червоної або чорної;
рурки дренаві різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

13-20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносить 50 кор., списове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Днѣстрѣ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Днѣстеръ».

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокое руске Товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариям** всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарські зваряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій:	148.480 „ — „	
„ спеціальна	1.684 „ 80 „	
Фонд основний	72.000 „ — „	
„ емеритальний	18.166 „ 60 „	

Тарифи «Днѣстра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669,565 кор. 38 сот. **Поліси** «Днѣстра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язичі.

Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Днѣстра», приймає ся. «Днѣстеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»)

Важне для всіх!
На- **КАЛЬОШІ** найгірше правляє **КАЛЬОШІ** знищені як також виконує **мужеску, дамску і діточу обуву.**

Чоботи для духовенства по як найприступнійших цінах.

З провінції вистане старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.